

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Sermo III. De verbis & consilijs seniorum humiliter audiendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

tribus manere, & à societate seculari abstinere; & sine consilio Prælati nil attentare: nec exitum per licentiam extorquere, fraude vel prece. Nam sæpe pœnitet in fine, quod malè acquiritur propria voluntate. Qui vult proficere, & in congregatione perseverare: debet apertus esse Prælato suo in confessione, fidelis in opere, verax in sermone. Debet inter fratres esse verecundus, humilis, tacitus, quietus, pius, morigeratus, patiens, gratus, & obsequiosus. Ista faciunt Deo charum, hominibus amabilem, & nulli onerosum.

Aliud Exemplum de quodam clerico sæpe evagante.

Clericus quidam in congregatione fratrum studiÿ causa habitabat, qui pro recreatione querenda, sæpe ad amicos diuertit, sæpe etiam loca & domos religiosorum visitavit. Dixerunt ergo ei fratres, & constudentes socij eius, timentes ipsi periculum ex frequenti discursu imminere: Si vis in bono statu perseverare, noli extra domum tam sæpe vagari: caue amicos visitare, & familiaritates feminarum. Cum ergo sæpius & feriosè à multis admonitus esset, & pravam consuetudinem non refecaret: tandem tentatione crescente, sanctam societatem reliquit, & ad amicos rediens vxore accepta totus secularis & vagus effectus est.

SERMO III.

De verbis & consilijs seniorum humiliter audiendis.

Interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi; maiores tuos, & dicent tibi. Dilecti fratres audite libenter salutaria monita seniorum vestrorum: & nolite esse prudentes apud vosmetipsos, ne incidatis in laqueum diaboli, & scandalum animæ vestræ acquiratis. Nolite altiora quærere, nec curiosè aliorum facta perferutari, sed quid velit Deus, & quid promisistis servare, omni tempore cogitatis. Dixit quidam deuotus religiosus: Qui de omnibus alienis tacet, de omnibus pacem habet. O pretiosum verbum, vtile, semper animo retinendum! Quanto enim quis latius foris extenditur, tanto intus minoratur. Nemo ergo alios inspiciendo, se negligat, sed ante omnia curam sui gerens, de reliquis taceat, quæ ad eius commissionem non spectant. Idcirco, quilibet internus esse cupiens, cum Psalmista dicat: *Anima mea in manibus meis semper, & legem tuam non sum oblitus.* Quicumque voluerit in spiritu proficere, det se sæpius ad orationem, & silentij secretum: caueat multas quæstiones & fabulationes longas texere, sed potius cum sancto David deuotè oret: *Dominè ad te confugi, doce me facere voluntatem tuam.* Si quæritis, quæ sit voluntas Dei,

Deut. 32.

Isaïa 5.

Psal. 118.

Psal. 142.

Dei,

12 SERMONES AD NOVITIOS.

1. Thes. 4.

Dei, respondet beatus Paulus planè & lucidè omnibus nobis: *Hac est voluntas Dei, sanctificatio vestra. Quæ est sanctificatio ista, nisi abstinere à malo, & exercere se quotidie in bono? Si ignoratis, quid Deo magis placeat, & quid vtilius agere debeatis: ite incunctanter, & interrogate diligenter à Præfato vestro, aut à senioribus magis expertis: ne contingat vos in proprio sensu abundare, & errare. Quæ est causa, quòd tam multi à prima deuotione tepescunt, & tam parum in veris virtutibus proficiunt? Quia, proh dolor! à sancto proposito paupertatis & simplicitatis, quòd à senioribus acceperunt & didicerunt, paulatim recedunt: & potius proprias inclinationes sequuntur, & nouas conuenientias fingunt: simplicia & humilia abhorrent, familiaritates hominum quærunt, scientiam suam ostendere appetunt, & super seniores etiam doctos se arbitrantur. Et vtinam nouitiorum humilia exercitia iterum apprehenderent, & paruum admonitionem gratanter acciperent.*

Prou. 1.

2. Fratres, nemo erubescat à senioribus erudiri: nemo spernat à minoribus ædificationis verbum audire: quia hoc est humilitatis commendabile signum, hoc spiritualis profectus est valde bonum prælagium, iuxta illud Salomonis prouerbium: *Audiens sapiens sapientior erit, & intelligens gubernacula possidebit.* Qui vult sapiens esse, & doctus reputari, antequam audiat & discat, diu stultus inter sapientes remanebit. Prouerbium veridicum est: *Qui non vult audire magistrum, vt bonus discipulus: hic cum dyscolis verberabitur, vt asinus rudis.* Cõsiderate iam consequenter, ex scripturis vtriusque Testamenti, sanctos Patres & doctores, Prophetas & Apostolicos viros, scientia & virtutibus præclaros: quàm solliciti fuerunt, tam in vita quàm in morte, instruere filios & subditos suos: *Quàm multa secreta Dei prædixerunt eis, de futuris & cælestibus bonis, sub diuersis figuris & parabolis: quatenus omnes adiutores suos beneuolos redderent ad obseruantiam legis, & cupidos facerent ad omnia diuina promissa, tam præsentia quàm futura percipienda.* Moyses enim doctor & legislator præcipuus, sic ait: *Audi Israël præcepta & iudicia, quæ ego doceo te, vt faciens ea, viuas. Non addetis ad verbum, quòd loquor vobis, neque auferetis ex eo: & docebis ea filios tuos ac nepotes tuos.* Et rursum in alio loco: *Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua. Eruntq; verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo, & narrabis ea filiis tuis, & meditaberis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens atque consurgens. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, & mouebuntur inter oculos tuos: scribesq; ea in limine & in ostijs domus tuæ.* Ecce quàm sancta mandata, ac religiosa exercitia diuinæ doctri-

Moyse.
Deut. 6.

Ibidem.

doctrinæ, propofita funt nobis per Moyfem, etiam cunctis fidelibus dignè imitanda.

3. Post Moyfem fanctum surrexit Iofue in loco eius, fidelis minister, electus ex millibus. cui dixit Dominus: *Sicut fui cum Moyfe, ita ero & tecum. Confortare, & esto robustus valde; & custodias & facias omnem legem, quam præcepit tibi Moyfes feruus meus: nec declines ab ea ad dexteram, vel ad finiftrâ.* Et quia Moyfes pofuit super eum manum fuam, meruit benedictionem diuinam; & repletus est fpiritu fapientiæ, quæ maximè neceffaria est, pro bono regimine in ciuitate & multitudine: & obedierunt ei filij Ifraël ficut Moyfi, iuxta præceptum Domini. Hæc audiens quilibet frater nouitius vel profeffus, debet trahere vtile exemplum ad feipfum, obediendo humiliter Præfato fuo, aut feniori fratri propter Deum: vt mereatur habere benedictionem cæleftem, propter humilitatem fuam & obedientiam promptam. Nam humilis obedientia fpeciale meretur à Deo gratiam, & defenditur à multis diaboli laqueis, & excufabitur in iudicio de malis fibi obiectis & offenfis. Idcirco rogo vos iuniores, audite humiliter feniores, qui habent longam experientiam in multis: qui diu portauerunt in ordine pondus dici & ætus, fæpè corpore fatigati, fæpè mente afflicti. Quos Deus fortiter probauit in camino paupertatis, tanquam aurum in fornace ignis: & post longâ inedia & anguftiâ cordis, confolatus est eos fæpius gaudio Spiritus fancti, & dulcedine Sacramenti; ficut olim in deferto filios Ifraël paut manna cælefti. Legitur in primo libro Regum, quod Samuel charus Deo & hominibus, cum adhuc effet puerulus, à fancta matre fuâ Anna Deo oblatus est, & Heli facerdoti ad erudiendum, commendatus: quatenus eius in magifterio, à pueritia affuefceret Deo in tabernaculo altaris humiliter feruire: & fecundum legem Dei, bonis moribus ad altiora & facratiora capienda paulatim proficeret. Quod & factum est, Deo feliciter annuente. Qui in omnibus agendis & confulendis, facerdoti fuo tanquam vicario Dei, ftuduit incunctanter obedire; vt nec ad dormiendum quidem, fine eius licentia, ire præfumeret. Nam trina vice à Domino in nocte vocatus, ftatim de lectulo surrexit. Et quia diuinam reuelationem adhuc ignorabat, ad notam fibi facerdotis præfentiam promptulus eucurrit, & vocem quâ audiuit, iudicio Prælati fui expofuit: plus credens induftriæ fenioris ac confilio facerdotis, quam fuæ innocentia: qui de facili poterat in secretis Dei decipi, aut inaniter eleuari. O qualis erit hic puer in futuro, qui tam obfequiofus & obediens fuit feniori in vitâ primordio? Certè crefcète ætate, concreuit & altioris reuelationis gratia: vt post mortem facerdotis fui, iudex fieret totius populi, & ex iuffione Domini reges vnge-

Iofue.
Iofue 1.

1. Reg. 1.
Samuel
obediētiz
typus.

ret, &

1. Reg. 1.

ret, & virtute orationis potentiam inimicorum debellaret. *Cognouerunt enim omnes à Dan vsque Bersabee, quòd fidelis Samuel propheta esset Domini.* Qui sepius conuocans populum, & Dei beneficia quamplurima memorans, redarguit eos de stulta idolorum cultura: & de magna ingratitude eorum, post tanta beneficia data. Et quia Deum sapius offenderant, ideo grauissimè ab hostibus castigari meruerunt. Deinde, ad sacræ legis obseruantiam sollicitè reuocat omnes errantes, & ait: *Auferte deos alienos, & parate corda vestra Domino, & seruite illi soli, & liberabit vos de manibus inimicorum vestrorum.*

2. Reg. 7.

David.

4. Dauid quoque rex potens & sanctus, à Samuele oleo sancto in principem populi vnctus, cum pluribus annis Israëliticum regnum strenuè gubernasset, ante mortem suam, vocauit ad se Salomonem filium, præcepitque ei, dicens: *Ego ingrediâr viam vniuersa terra, confortare & esto vir fortis: & observa ut custodias mandata Domini Dei tui: ut ambules in vijs eius, & custodias caeremonias eius, & præcepta eius, & iudicia, & testimonia, sicut scriptum est in lege Moysi.* Rursus in Psalmo, quodam Spiritu sancto afflatus, populum sibi commissum erudiens, & ad diuinum cultum exhortans, orat, & dicit: *Attendite popule meus legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei. Quanta mandauit patribus nostris, notâ facere ea filijs suis, ut cognoscat generatio altera? Filij qui nascentur & exurgent, narrabunt filiis suis; vt ponant in Deo spem suam, & non obliuiscantur operum Domini, & mandata eius exquisant.* Ecce, quàm deuota admonitio gloriosi regis, ad custodiam sacratissimæ legis.

3. Reg. 2.

Psal. 77.

Salomon.

Prou. 4.

5. Salomon quoque sapientissimus regum, paterna vestigia sequens, inter multas proverbiorum sententias, iuuenes instruens sic ait: *Audite filij disciplinam patris, & attendite vt sciatis prudentiam. Donum bonum tribuam vobis, legem meam ne dereliquatis. Nam & ego filius sui patris mei tenellus, & unigenitus coram matre mea, & docebat me atque dicebat: suscipiat verba mea cor tuum, custodi præcepta mea, & viues. Posside sapientiam; posside prudentiam: ne dimittas eam, & seruabit te.* Ecce quàm vtilem doctrinam tradit Sapiens iuuenibus, & præcipuè vobis nouitijs scholam Dei ingressis; quatenus Deo fauente, in virtutibus vsque in senectam proficiatis.

Matathias

1. Mach. 2.

6. Legitur etiam in libro primo Machabæorum de Matathia viro clarissimo, & æmulate legem constantissimo; quia zelo Dei inflâmatus, & diuino auxilio atque humano potenter accinctus, impios ac desertores paternæ legis de finibus suis expulit: & neglecta patrum priorum statuta, ad sanctam Deo placentem obseruantiam, decenter pro viribus reformauit. Qui nihil aliud, in cunctis

in cunctis bellicosis actibus suis præterdit, nisi ut honor Dei & cultus in sacris legibus firmissimè starent; & populus desolatus, Deo seruiendo, felici pace gauderet: atque summa exultatione, Deum omnipotentem cordibus sinceris coleret, ac vocibus iucundis iugiter collaudaret. Hic tandem, post multa inclyta bonorum operum gesta moriturus, & paterna charitate de futuris sollicitus: ne bonum pio conamine incæptum per desidiam deperiret, conuocatis ad se filiis & amicis, zelum Dei habentibus, confortauit corda eorum sermonibus optimis, cum multis sanctorum præcedentium exemplis; & ad perseverantiam boni status iam incepti singulos strenuè exhortans & deprecans, ait: *Nunc ergo, o filij, emulatores estote legis: & date animas vestras pro testamento patrum Mementote operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis: & accipietis gloriam magnam, & nomen æternum.*

7. Saluator quoque noster Dominus Iesus Christus, peracto Saluator. per passionem & crucem suam redemptionis nostræ mysterio, post beatam resurrectionem suam apparens frequenter discipulis suis, inter multa sacrata verba, quibus eos sapienter & expressè instruxit, hæc finaliter & salubriter intulit: *Euntes (ait) in mundum* Marc. 16. *uniuersum, prædicate Euangelium omni creatura: & docete omnes gentes seruire omnia, quacunque mandauit vobis.* O felix & meritoria obedientia, quæ nil aliud cogitat, quàm beneplacitum & voluntatem Patris cælestis desideranter implere! O quàm sancta anima, quæ nititur se resignare, & totam vitam suam moribus Christi conformare! Verè optimum exemplum bene viuendæ reliquit omnibus nobis Iesus Christus: Ipse magister omnium, ipse liber & regula religiosorum, ipse commentum monachorum, ipse textus & glossa decretorum. Ipse forma vitæ clericorum, doctrina laicorum, lucerna fidelium, lætitia iustorum, gloria Angelorum, finis & consummatio omnium desideriorum sanctorum.

8. Legitur etiam in Actibus Apostolorum, de beatissimo Paulo Paulus. lo Apostolo: quòd in initio conuersionis suæ, vox cælestis dixit ad eum: *Surge, & ingredere ciuitatem: & ibi tibi dicetur, quid te* Act. 9. *oporteat facere.* Qui statim surrexit, & voci Dei obediuit: factusque est sanctus & magnus prædicator in orbe terrarum, qui prius fuerat persecutor Ecclesiarum. Hic perfectæ abrenunciationis exemplum ostendit omnibus religiosis: præcipuè tamen obedientiæ formam reliquit nouiter conuersis, ut omni hora cum Paulo dicant: *Domine, quid me vis facere?* Et sicut tunc de subita conuersione eius stupebant omnes, qui eum nouerant: ita & nunc mirantur & gaudent de eius doctrina cuncti mundi sapientes, vbicunque Christus fuerit nominatus. Idcirco diuina charitate accensus, omnes ad amorem Christi hortabatur, dicens; *imitato-* Phil. 3. *res eius*

Act. 15.

Ibidem.

res mei estote charissimi, sicut & ego Christi. De quo in Actibus Apostolorum scribitur, quod cum Barnaba ad prædicandū gentibus verbum Dei missus fuit, & plures ad fidem Christi conuertit. Post aliquot autem dies dixit iterum ad Barnabam Paulus: *Resuertentes, visitemus fratres per uniuersas ciuitates, in quibus prædicauimus uerbum Domini, quomodo se habeant: utrum proficiant an deficient in bonis inceptis. Et iterum: Paulus uero, electo Sylā pro socio ad prædicandum idoneo, perambulabat Syriam & Ciliiciam confirmans Ecclesias, præcipiens seruare & custodire præcepta Apostolorum & seniorum.*

9. Ecce fratres, iam multa bona audistis: quā solliciti fuerunt sancti uiri temporibus suis, docere filios suos & subditos, ut ambularet in sacris Dei præceptis; quā sanctæ conuersationis exemplā etiam reliquerunt posteris suis, quæ ipsi prius à patribus & senioribus frequenter audierunt & didicerunt. Sic ergo & vos charissimi, tanquam nouellæ oliuarum plantati in domo Domini, stete in obedientia & disciplina claustrali: tenete traditiones seniorum, & statuta generalis Capituli, per definitores ordinata diuina inspiratione pro salute uestra. Gratanter accipite monita Prælatorum uestrorum, & patienter sustinete correptiones eorum: quia melius est, quod ipsi uos modò corrigant, quā diabolus grauius in futuro uos puniat & deludat. Si enim nunc propter Christum humiliter consiliis seniorum acquiescitis, & propriam sapientiā relinquitis: tunc magnam pacem habebitis, & per gratiam Christi, æternam beatitudinem recipietis: Amen.

SERMO IV.

De bonis colloquijs inuicem habendis.

Matth. 18. 1. **V**bi enim sunt duo uel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum, dicit Dominus: Attendite (dilecti fratres) præsentiam Christi in omni loco, ubicunque conuenitis, siue ad orandum, siue ad laborandum: ne alius alium impediat, aut uerbo uel signo leuitatis offendant. Si ergo data licentia loqui interdum uobis licet, sit sermo de Deo & deuotis materiis ex scripturis sanctis: quæ uos ædificent in uirtutibus & consolentur in aduersis. Sic fecerunt olim sancti Patres in Ægypto, quando cōueniant pariter pro consiliis & remediis in tentationibus superādīs. De seculi uero rumoribus, & variis hominum statibus, loqui caueatis, nec aliquem secularem temere iudicetis, quoniam Deus iudicabit omnes iniqua agentes. Nulla igitur cura uobis sit de temporalibus rebus cogitare, nec inde fabulari: sed tantum de spiritali profectu in uirtutibus, & de remediis uitiorum uestrorum. Committatis omnia exteriora & negotia domus, Deo regen-